

Sygnatura akt: XI GC 658/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 listopada 2019 roku

Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie, Wydział XI Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Rejonowego Mariusz Zawicki

Protokolant: Angelika Sykut

po rozpoznaniu w dniu 21 listopada 2019 roku w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółka komandytowa w S.

przeciwko (...) w W.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 7.564 (siedem tysięcy pięćset sześćdziesiąt cztery) złote i 50 (pięćdziesiąt) groszy z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 5 sierpnia 2019 roku do dnia zapłaty;

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

III. zwraca powodowi od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie kwotę 450 (czteryście pięćdziesiąt) złotych i 49 (czterdzieści dziewięć) groszy tytułem nadpłaconej zaliczki;

IV. nakazuje pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie kwotę 87 (osiemdziesiąt siedem) złotych i 60 (sześćdziesiąt) groszy tytułem nieuiszczonych kosztów procesu;

V. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2.567 (dwa tysiące pięćset sześćdziesiąt siedem) złotych i 64 (sześćdziesiąt cztery) grosze tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygnatura akt: XI GC 658/19

Sprawa rozpoznana w postępowaniu zwykłym.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 14 stycznia 2019 roku (...) spółka komandytowa w S. wniosła przeciwko (...) w W. o zapłatę kwoty 10.405,80 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 5 sierpnia 2018 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu, powódka wskazała, iż dnia 18 kwietnia 2018 r. doszło do zdarzenia drogowego w wyniku którego uszkodzeniu uległ pojazd marki R. nr rej. (...), należący do M. O.. Sprawca zdarzenia objęty był ochroną ubezpieczeniową na podstawie ważnej polisy ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych zawartej z (...) w W.. Poszkodowany dokonał zgłoszenia szkody ubezpieczycielowi sprawcy, który przyjął na siebie odpowiedzialność co do zasady i wszczął postępowanie likwidacyjne, w toku którego ustalił i przyznał poszkodowanemu odszkodowanie tytułem kosztów naprawy uszkodzonego pojazdu.

Dnia 19 kwietnia 2018 r. poszkodowana zawarła z powódką umowę najmu pojazdu zastępczego marki V. nr rej. (...), przy dobowej stawce najmu w kwocie 150 złotych powiększonej o podatek VAT. Dnia 25 czerwca 2018 r., poszkodowana zwrócił powódce wynajęty pojazd. Tego samego dnia, poszkodowany zawarł z powódką umowę cesji wierzytelności, na podstawie której zbył na rzecz powódki wierzytelność przysługującą jej z tytułu najmu pojazdu zastępczego w stosunku do (...) w W..

Powódka zgłosiła roszczenie ubezpieczycielowi sprawcy, który przyjął na siebie odpowiedzialność co do zasady wypłacając odszkodowanie tytułem najmu pojazdu zastępczego w łącznej kwocie 2.140,20 zł, uznając uzasadniony okres najmu 20 dni, przy zweryfikowanej dobowej stawce najmu do kwoty 87 zł netto/doba wobec poinformowania poszkodowanej o możliwości zorganizowania najmu przez ubezpieczyciela oraz o wysokości akceptowalnych stawek. Drugą decyzją z dnia 11 września 2018 roku pozwany dokonał dopłaty odszkodowania w kwocie 749,07 złotych uznając dodatkowych 7 dni najmu.

Nakazem zapłaty z dnia 25 lutego 2019 r. Sąd orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

W przepisany terminie, pozwany zakład ubezpieczeń wniósł sprzeciw od ww. nakazu zapłaty zaskarżając go w całości, wnosząc o oddalenie powództwa oraz zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu sprzeciwu pozwany zakwestionował okres najmu pojazdu zastępczego, który w ocenie pozwanego został znacznie wydłużony. Nadto zastosowana przez powódkę dobową stawka najmu została znacznie zawyżona, zaś poszkodowany mimo poinformowania go o możliwości zorganizowania pojazdu zastępczego oraz o wysokości stawek akceptowalnych mimo wszystko wynajął pojazd zastępczy od innego podmiotu.

W toku postępowania strony podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 18 kwietnia 2018 r. doszło do zdarzenia drogowego w wyniku którego uszkodzeniu uległ pojazd marki R. nr rej. (...), należący do M. O.. Sprawca zdarzenia objęty był ochroną ubezpieczeniową na podstawie ważnej polisy ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych zawartej z (...) w W.. Poszkodowany dokonał zgłoszenia szkody ubezpieczycielowi sprawcy, który przyjął na siebie odpowiedzialność co do zasady i wszczął postępowanie likwidacyjne, w toku którego ustalił i przyznał poszkodowanej odszkodowanie tytułem kosztów naprawy uszkodzonego pojazdu.

Niesporne

W trakcie zgłoszenia szkody, poszkodowany został poinformowany o możliwości zorganizowania pojazdu zastępczego. Poszkodowanego powiadomiono o tym, z im skontaktować się w celu najmu, o sposobie najmu, braku limitu kilometrów przy najmie, darmowym podstawieniu pojazdu, rozliczeniu bezgotówkowym. Poszkodowany powiadomił, że nie posiada pojazdu zastępczego, powiadomił o swoim złym stanie zdrowia po wypadku. Powiadomiono go, że gdyby zawarł z innym podmiotem umowę, refundacji podlega kwota 81,30 złotych. Przy późniejszym rozliczeniu pozwany uznał stawkę wyższą 87 złotych za dobę.

Dowód:

- nagranie w aktach szkody karta 69;

W związku z niemożnością korzystania przez poszkodowanego z uszkodzonego pojazdu, poszkodowany zawarł w dniu 28 sierpnia 2017 roku z P. H. umowę najmu pojazdu zastępczego. Wynajęty został pojazd M..

Najem trwał 41 dni, rozpoczął się w dniu 15 września 2017 roku a zakończył się w dniu 25 października 2017 roku. Z tytułu najmu wystawiono fakturę VAT na kwotę 8.068,80 złotych brutto, przyjmując, że kwota ta stanowi iloczyn 41 dni najmu przy stawce 160 złotych netto powiększonej o podatek VAT za jeden dzień najmu (brutto 196,80 złotych).

P. H. prowadził jednoosobową działalność gospodarczą, w związku z założeniem (...) spółka komandytowa w S. zawarł z wymienioną spółką umowę cesji wyżej opisanej wierzytelności

D.:

- umowa najmu, karta 5;
- faktura, karta 6;
- zeznania świadka A. P., karta 66 – 67;
- zeznania świadka P. P., karta 78 – 78v;
- zeznania przedstawiciela powoda, karta 139 koperta płyta CD;
- umowa cesji, karta 7v;

W dniu 18 kwietnia 2018 roku poszkodowany zawarł umowę najmu pojazdu z (...) spółka komandytowa w S.. Przedmiotem najmu był pojazd V., umowa trwała od dnia 25 czerwca 2018 roku. Przyjęto dobową stawkę 150 złotych powiększoną o podatek VAT. Pojazd był wykorzystywany na bieżąco. Koszt najmu wyniósł 12.546 złotych.

Dowód:

- umowa najmu karta 22-23;
- faktura karta 24;
- oświadczenie, karta 25;

Ubezpieczyciel, w toku postępowania likwidacyjnego wypłacił wynajmującemu pojazd, z tytułu najmu pojazdu zastępczego kwotę 2.140,20 złotych a kolejną decyzją (...) Ubezpieczyciel uznał za zasadny okres najmu 27 dni przy stawce dziennej 87 złotych brutto za dobę.

Niesporne

Wynajmujący wzywał ubezpieczyciela do zapłaty.

Niesporne.

M. O. zawarł (...) spółka komandytowa w S. umowę cesji wierzytelności prawa dochodzenia odszkodowania z tytułu kosztów najmu pojazdu zastępczego.

Dowód:

- umowa cesji, karta 21;

Właściwy czas likwidacji szkody w postaci naprawy pojazdu i wyłączenia go z ruchu wyniósł 40 dni.

Stawka stosowana w przedmiotowej umowie najmu była stawką rynkową. Średnia stawka najmu pojazdu odpowiadającego klasie pojazdu uszkodzonego wynosiła 159,30 złotych, średnia stawka najmu dla pojazdu odpowiadającego klasie pojazdu wynajętemu wynosiła 152,78 złotych.

Poszkodowany zwrócił pojazd zastępczy przed likwidacją szkody przez ubezpieczyciela a zatem przed wypłatą odszkodowania. Najem mógł trwać 68 dni.

Poszkodowany nie miał środków aby kupić nowy pojazd po szkodzie, po otrzymaniu odszkodowania poszkodowany kupił nowy pojazd w sierpniu 2018 roku.

Dowód:

- opinia biegłego, karta 94-96;

- zeznania świadka M. O., karta 84 płyta CD;

Sąd zaważył, co następuje:

Powództwo okazało się zasadne w części (73%).

Niespornym jest, iż sprawcę szkody i pozwaną łączyła umowa obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, zgodna z treścią przepisów ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2003 r., Nr 124, poz. 1152 ze zm.).

Przepis art. 4 powyższej ustawy wskazuje, iż ubezpieczeniem obowiązkowym jest ubezpieczenie OC posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów. Stosownie do treści art. 13 ust. 2 ustawy w obowiązkowych ubezpieczeniach OC odszkodowanie wypłaca się w granicach odpowiedzialności cywilnej podmiotów objętych ubezpieczeniem. Natomiast w sprawach nieuregulowanych w ustawie stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego (art. 22 ust 1 ustawy).

Zgodnie z treścią art. 822 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia OC ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony.

Zgodnie z treścią art. 822 § 4 k.c. uprawniony do odszkodowania w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczenia bezpośrednio od ubezpieczyciela.

W niniejszej sprawie powód dochodzi kwoty odszkodowania tytułem kosztów najmu pojazdu zastępczego, pomniejszonych o kwotę dotychczas wypłaconego odszkodowania (12.546 złotych – 2.140,20 złotych = 10.405,80). Pominął jednak, że decyzją z dnia 11 września 2018 roku pozwany dopłacił kwotę 749,07 złotych.

W rozpoznawanej sprawie pozwana nie kwestionowała okoliczności, iż co do zasady obciąża ją odpowiedzialność z tytułu kosztów likwidacji szkody oraz zwrotu kosztów wynajmu pojazdu zastępczego.

Poszkodowany i powód zawarli umowę cesji wierzytelności. Sąd nie miał wątpliwości co do skuteczności umowy przelewu wierzytelności. Zgodnie z treścią art. 509 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (§ 1), a wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki (§ 2). Celem i skutkiem przelewu jest przejście wierzytelności na nabywcę i utrata jej przez cedenta. Przelew powoduje utratę statusu wierzyciela przez cedenta i jego wyłączenie ze stosunku zobowiązaniowego łączącego go dotychczas z dłużnikiem. Wierzycielem staje się cesjonariusz, który nabywa wierzytelność w takim zakresie i stanie, w jakim znajdowała się ona w chwili dokonania przelewu.

Za wykonanie umowy najmu powódka nie miała otrzymać wynagrodzenia w formie świadczenia pieniężnego, a świadczeniem wzajemnym poszkodowanej było przeniesienie wierzytelności.

W niniejszym postępowaniu poza sporem pozostała kwestia odpowiedzialności pozwanej za powstałą szkodę, jak i obowiązek wypłaty odszkodowania w związku z najmem pojazdu zastępczego. Sporna okazała się jedynie jego wysokość stawki dziennej i okres najmu. Pozwany za zasadny uznał krótszy okres najmu i niższą stawkę.

W spornym zakresie Sąd w całości oparł się na dokumentach przedłożonych przez strony, a także - opinii biegłego, nie kwestionowanej przez strony.

Nie sposób zgodzić się z zarzutem pozwanej, jakoby przyjęta przez powoda stawka dobową najmu wynosząca 150 zł netto/doba była stawką zawyżoną. Z opinii biegłego wynika, że wymieniona kwota jest stawką rynkową dla pojazdu wynajętego albowiem wynajęto pojazd innej klasy aniżeli uszkodzony, przyjęte zatem stawkę dla pojazdu faktycznie wynajętego (niższa).

W kontekście powyższego należało ustalić zasadność (wysokość) stawki przyjętej w umowie najmu. W pierwszej kolejności wskazać jednak należy, że pozwany powiadomił poszkodowanego o możliwości najmu pojazdu zastępczego, powiadomił o nieodpłatnym charakterze tego najmu, braku limitu kilometrów i innych jego warunkach. Poszkodowany nie skontaktował się z podmiotem wskazanym przez ubezpieczyciela. Ubezpieczyciel wskazał, że w razie najmu od innego podmiotu niż wskazany, zwracał będzie stawkę 81,30 złotych przy czym przyznał tytułem zwrotu stawkę 87 złotych netto (z podatkiem VAT faktycznie wypłacona to kwota 107,01 złotych). Zarzuty o braku konkretyzacji oferty nie mają znaczenia, skoro ta informacja (bądź oferta) została przez poszkodowanego zbagatelizowana, nie dopytywał dodatkowo o warunki najmu, nie wnosił o przesłanie tej oferty na piśmie. Podobnie podszedł poszkodowany do oferty powoda, znaczenie dla niego miał wyłącznie fakt nieodpłatności takiego najmu. Kwestionowanie przez powoda na etapie postępowania przed sądem możliwości najmu nie ma znaczenia. To powód powinien wykazać, że mimo oferty/informacji, pozwany nie wynająłby pojazdu poszkodowanemu na wskazywanych warunkach, czego nie uczynił. Poszkodowany zwyczajnie nie był zainteresowany takim najmem a przesłanek swojego zachowania nie wyjaśnił, wyjaśnić je próbował pełnomocnik powoda (pismo karta 86) jednak twierdzeń tych nie potwierdził świadek.

W takim układzie przyjąć należało, że pozwany wynająłby pojazd zastępczy za wskazaną stawkę jednak na okres 27 dni albowiem taki okres najmu uznał. Brak podstaw do przyjęcia, że pozwany zgodziłby się na dłuższy najem (a faktycznie niezbędny był najem w wymiarze 68 dni) albowiem wskazał, że najem trwać powinien 27 dni. Sąd uznać należało, że wypłata przez ubezpieczyciela kwoty 2.889,27 złotych stawowi likwidację szkody za okres 27 dni najmu. Najem trwał jednak 68 dni. W błędzie jest pozwany wskazując, że decyzja o likwidacji szkody stanowi datę graniczną najmu (ewentualnie przedłużoną o 7 dni). Datą likwidacji szkody jest data wypłaty odszkodowania. Świadek (poszkodowany) zeznał bowiem, że przed wypłatą odszkodowania przez pozwanego nie miał środków na zakup samochodu a samochód kupił po wypłacie. Sąd dopiero wypłata stanowi likwidację szkody albowiem z momentem wypłaty dochodzi do naprawy szkody. W przedmiotowej sprawie data sprzedaży wraku nie ma znaczenia.

Sąd należało uznać za zasadny pozostały okres najmu albowiem najem zakończył się przez wypłatą odszkodowania.

Sąd 41 dni x 184,50 złotych = 7.564,50 złotych. Taka kwota podlegała zasądzeniu, w pozostałym zakresie powództwo podlegało oddaleniu.

Wysokość odszkodowania powinna być pochodną szkody ustalonej stosownie do art. 361 k.c. Jeśli więc biegły w toku postępowania wskazuje, że stawka przyjęta w umowie najmu przez powoda odpowiada akceptowalnej stawce na rynku lokalnym w danym okresie, to brak jest podstaw w ocenie Sądu do kwestionowania wskazanej stawki, czy uznania jej za zawyżoną.

Żądanie zapłaty odsetek znajduje uzasadnienie w treści art. 481 § 1 k.c. Z uwagi na treść art. 817 § 1 i 2 k.c., a także art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, pozwana winna spełnić świadczenie najpóźniej w ciągu 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia w tej sprawie, a najpóźniej w terminie 14 dni od momentu, w którym wyjaśnienie wszystkich okoliczności stało się możliwe (art. 817 § 2 k.c.).

W zakresie obowiązków poszkodowanego wskazać należy na obowiązek minimalizacji szkody (art. 354 § 2, art. 362 i 826 § 1 k.c.), więc wynajęcie pojazdu za pośrednictwem pozwanego. Poszkodowany naruszył ten obowiązek, stąd za okres 7 dni najmu zastosowano stawkę minimalizującą szkodę (87 złotych netto).

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu znajduje postawę prawną w art. 108 § 1 zdanie pierwsze k.p.c. w związku z art. 98 § 1 k.p.c., i art. 100 k.p.c. Powód wygrał sprawę w części (7.654,50 : 10.405,80 złotych = 73%).

Na poniesione przez powoda koszty składa się opłata od pozwu 521 złotych, wynagrodzenie pełnomocnika 3.617 złotych, koszt opinii biegłego 717,11 złotych, co daje sumę 4.855,11 złotych, z czego 73% daje kwotę 3.544,23 złotych. Koszty poniesione przez pozwanego to wynagrodzenie pełnomocnika zawodowego w kwocie 3.617 złotych z czego 27% daje kwotę 976,59 złotych. Stąd w myśl art. 100 k.p.c. zasądzono od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2.567,64 złotych (3.544,23 złotych – 976,59 złotych).

Dodatkowo zwrócono powodowi nadpłaconą zaliczkę (art. 80 i art. 84 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych) w kwocie 450,59 złotych (1.200 złotych – 717,11 złotych), pomniejszoną o 27 % (kwotę 32,40 złotych) części kwoty przyznanej świadkowi tytułem zwrotu kosztów przejazdu (120 złotych, postanowienie karta 83).

W myśl zaś art. 113 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych pozostałą części kosztów przyznanych świadkowi (120 złotych – 32,40 złotych) nakazano pobrać od pozwanego.

W tym stanie rzeczy orzeczono, jak w sentencji.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

(...)

(...)

3. (...)